

Evo està format per músics experimentats dins del camp de la música antiga i d'arrel (L'Ham de Foc, Els Trobadors, Aman Aman, Capella de Ministrers, Eduardo Paniagua...) que ens presenten aquest nou projecte dedicat exclusivament al repertori medieval. El seu criteri pel que fa a la interpretació d'aquesta música -de fet una música "morta"- els porta a la investigació d'elements presents en tradicions musicals vives, tant europees com orientals, que guarden relació amb el nostre passat medieval.

Reprenen així, una rica varietat de recursos a través de tècniques d'ornamentació, rítmica, improvisació o instrumentarium tot creant una estètica viva allunyada d'estèrils visions pseudoacademicistes, en la major part dels casos tan dubtosament històriques com qualsevol altra, atès la manca d'informació que conservem al respecte.

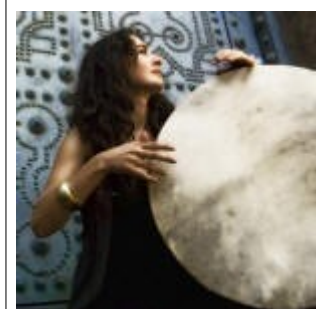
Músics

EFREN LÓPEZ

ud, viola de roda, llaüt, cítoles, saltiris, trompa marina, anyafil, rabab, arpa

Multi instrumentista fundador dels grups L'Ham de Foc, Aman Aman i Sabir i col.laborador en molts d'altres en el camp de la música antiga i d'arrel (Capella de Ministrers, Maria Laffitte, Oni Wytars, Ross Daly...). S'acosta al repertori medieval a partir de l'estudi de les músiques modals de la mà de grans mestres de Grècia, Turquia, Afganistan i la Índia (Ross Daly, Necati Çelik, Erol Parlak, Daud Khan, Mohammed Rahim Khusnawaz, Yurdal Tokcan, Mehmet Erenler...). Els seus arranjaments, tot prenent la base històrica de la música medieval, aporten un tarannà vibrant i dinàmic al repertori escollit.

MIRIAM ENCINAS

flautes de bec, viella, riq, bendir

Nascuda en el si d'una família de músics des de ben menuda s'endinsa en el món de la música popular amb els grups Els Trobadors i L'Arc en el Cel. Més tard inicia els seus estudis de flauta de bec, percussió i viola da gamba. La seua musicalitat combina la frescor d'una intèrpret crescuda en un ambient de música tradicional amb la rigorositat i precisió de la formació acadèmica. Alguns del grups amb els que ha col.laborat són: Joi de Trobar, Els Trobadors, L'Ham de Foc, Lúcia Pujol i Ensemble l'Albera.

LAIA PUIG

flautes de bec, cornamusa, xeremia, gaida búlgara

Un altre cas de formació acadèmica combinada amb arrels. Laia aporta al grup el so dels instruments de vent més potents, i posseeix el bagatge d'un músic d'una gran flexibilitat, amb experiència dins la música contemporània, tradicional o antiga. Carles Santos, L'Ham de Foc, Aljub o Tresmall són algunes de les formacions amb les que ha treballat. Ha estudiat dolçaina amb Pau Puig, Alejandro Blay i Xavier Richart i flauta de bec amb David Antich.

IVÁN LÓPEZ

veu

Aquest és el primer projecte fora del rock d'aquest multiinstrumentista i cantant de creativitat compulsiva. A la seua trajectòria com a intèrpret i arranjador (The X, Soledad Giménez, Presuntos Implicados) s'hi suma la vessant de compositor de música per a cinema i dissenyador. La seua andrògina i inusual veu de tessitura fora d'allò comú dóna un distintiu caràcter i credibilitat al repertori medieval, interpretat habitualment per cantants de veus impostades vinguts del clàssic.

Altres col.laboradors

PEDRAM KHAVAR ZAMINI

tombak

Va estudiar el seu instrument a Teheran amb els mestres Kamyar Mohabbat i Bahman Rajabi. Amb aquest últim feu actuacions com a duo de percussió, i va ajudar-lo a escriure el seu mètode de tombak. Pedram ha fundat el seu propi grup de percussió iraniana, 'Varashan'. Ha tocat amb músics com ara: Kayhan Kalhor, G. Petrov, Ross Daly, D. Ghosh, Stelios Petrakis, Giorgos Xylouris, Kelly Thoma, Habil Aliev, Mohammed R. Khushnawaz, Dariush Talai, Ballake Sissoko, Zohar Fresco... La seua avançada tècnica i les seues variades influències li donen una original forma d'interpretar la música iraniana.

ANA ALCAIDE

nyckelharpa, moraharpa (violes de tecles)

Ana és la més compromesa especialista de nyckelharpa a l'Estat, a més de compositora i productora dels seus propis discos. La seua formació clàssica com a violinista no ha suposat cap entrebanc per al seu acostament a la música popular. Ha estudiat el seu instrument a Malmö (Suècia), d'on és originari, i ha donat un segell molt personal al seu toc, enèrgic i elegant alhora. Ha col.laborat amb Carlos Beceiro, La Musgaña i Eduardo Paniagua entre d'altres.

OSVALDO JORGE

tabla, kanjira, ghatam, panderos

És llicenciat en música per l'Universitat Nacional de Panamà i en l'apartat de percussió pel Conservatori del mateix país. Marxa a Índia i estudia tabla i altres percussions tradicionals amb Ustad Hasmát Ali Khan i Suranjana Ghosh.

Ha participat en gravacions des del jazz a la música tradicional (L'Ham de Foc, Sedajazz Latin Ensemble, Feliu Ventura, Lluís Llach, Re-percussion, Chambao, Amores Grup de Percussió o Mystique).

Programes

MOTZ E SO *Música dels trobadors occitans i catalans dels segles XII i XIII*

La poesia occitana gaudí d'un gran esplendor durant els segles XII i XIII i representà un ampli moviment artístic i social que, pels canvis profunds que va provocar en la forma de concebre les relacions home-dona, constitueix un dels fenòmens més importants de la història de la civilització. L'amor, en el sentit romàntic de la paraula, no ha existit des de sempre: és un invent dels trobadors. Els gèneres trobadorescos més coneguts van ser la *canso*, poema sobre l'amor cortès, i el *sirventes*, sàtira moral o política. Altres gèneres importants eren la *tenso* o debat entre dos o més interlocutors amb opinions contràries, l'*alba*, composició que expressa el sentiment de dos amants que han passat la nit junts i s'han de separar amb l'arribada del dia, alertats per un vigilant; en la *pastorella*, el cavaller prova de seduir una pastora.

ISTAMPITTA *Danses medievals instrumentals*

La dansa, passatemps favorit de l'Edat Mitjana, necessitava clarament alguna forma d'acompanyament musical. A la França del segle XIII es va copiar una col·lecció de melodies coneguda com a "*Chansonnier du Roi*", dins el qual hi ha, entre d'altres peces, una sèrie de danses i estampides "*reials*" que amb tota probabilitat constitueixen el més antic exemple de música instrumental de dansa conservat a Occident. Totes aquestes danses són monofòniques i consisteixen en diferents seccions repetides o *punctia*. Una altra col·lecció la trobem a un manuscrit anònim toscà del s. XIV conservat a la Biblioteca de Londres. Inclou melodies com el *Lamento di Tristano* i *La Rotta* o *La Manfredina* i *La Rotta*, peces de vital importància en el desenvolupament de la dansa instrumental.

DOMINA *L'univers femení en l'Edat Mitjana*

En cap societat ni època, néixer home o dona és un fet biològic neutre, una simple qualificació "natural". Ben al contrari, aquesta condició apareix modelada per la societat de la qual és producte. Musicalment, podem apropar-nos a la complexa visió que hom tenia a l'Edat Mitjana d'*allò femení* a través de moltes i ben diferents perspectives: la dels trobadors i la imatge que van crear de la dona com a ideal de perfecció, o com a rival en els jocs dialèctics de les *pastorelles* o les *tenso*s; les visions oposades que en tenia l'Església -bé com o ésser pecaminós per naturalesa, bé com a paradigma de puresa en la figura de la Verge Maria-; o la de simple objecte de plaer dels goliards... La mirada femenina com a contrapunt a l'obra dels trobadors es troba en les creacions de les compositores i poetesses medievals.

BALANSIYA *La València musulmana de Xarq Al-Andalus*

Xarq Al-Andalus, 'l'Orient de la terra dels vàndals'. Així fou nomenat pels musulmans l'est peninsular durant els llargs anys que habitaren les nostres terres. Vora huit segles de convivència, no tan harmoniosa com romànticament es creu, però que, per descomptat, va donar els positius fruits que ofereix qualsevol tipus de coexistència, per imposada o violenta que aquesta siga. Influències d'anada i tornada que es reflecteixen mitjançant la música tant o més que amb qualsevol altre aspecte de l'art o la vida quotidiana.

De la banda dels musulmans trobem un vast corpus musical que va sobreviure al Magrib gràcies a la seua tradició oral. Proposem un repertori format per música de la diàspora andalusí amb la veu de la tunicina Lamia Bedioui i cançons dels trobadors que acompanyaven els reis cristians.

CONCERT DIDÀCTIC *Els instruments musicals a l'Edat Mitjana*

Concert didàctic de música medieval mitjançant la mostra i explicació dels diversos instruments que s'utilitzen (llaüts, viola de roda, langleleik, trompa marina, arpa, saltiri, viella, xeremia, cornamusa, percussions, flautes...) Parem una especial atenció a l'organologia, processos de construcció i parentesc entre els diferents tipus d'instruments. Aquest concert didàctic té com a objectiu acostar d'una manera pràctica la riquesa sonora de l'instrumentàrium medieval al públic actual. Atès la complexitat i especialització d'alguns dels conceptes que tractem, l'audiència ideal per a aquestes activitats és preferiblement un públic adolescent/adult i amb coneixements musicals bàsics. Ideal per a alumnes i professorat de cicle mitjà/superior de Conservatori, tot i que també es pot adaptar a altres audiències.